

[Handelsministeren.]

vanskeligheder, og efter min mening og opfattelse bør spørgsmålet om bagage ikke behandles i selve loven, men, som tilfældet er i dag, reguleres administrativt.

Den foreslåede bestemmelse i § 26, stk. 3, som tilsigter at sikre arbejdspladserne i skibe for danske søfolk, vil bevirke et alvorligt indgreb i rederens hidtil anerkendte ret til frit at vælge mandskab ved opstående ledighed i udlandet. Den vil formentlig besværliggøre afløsning af de søfarende, der skal på ferie, på urimelig vis, såfremt den skulle håndhæves. I øvrigt vil alene udtrykket „fortrinsvis“ formentlig kunne give anledning til tvistigheder.

Forslaget om ændring af § 36 vil endelig som noget helt nyt medføre, at en sømand, der fratræder sin tjeneste i medfør af § 36, skal have sin hjemrejse betalt af rederen og staten samt endvidere hyre indtil hjemkomsten og vederlagsfri transport af bagage. Jeg må anse det for at være meget tvivlsomt, om det kan være rimeligt at indføre en regel om betalt hjemrejse i disse tilfælde. Man må herved ikke glemme, at § 36 allerede i sin nuværende formulering indeholder den for dansk ret særegne regel, at den ene part i en arbejdsaftale, sømanden, ensidigt kan frigøre sig fra kontrakten på grund af forhold, som ingen af aftaleparterne normalt har nogen indflydelse på.

Jeg vil endelig til sidst gøre opmærksom på, at der i 1966 er nedsat en kommission med den opgave at undersøge, hvilke ændringer der burde foretages i sømandsloven. Kommissionens arbejde er endnu ikke afsluttet. Men ganske bortset fra, om der kan siges at foreligge nogen rimelig begrundelse for de fremsatte lovforslag samt for nu isoleret at optage et par enkelte bestemmelser i sømandsloven til revision og påføre statskassen og erhvervet en formentlig betydelig udgiftsstigning, finder jeg, at de problemer, der måtte foreligge vedrørende sømandsloven, simpelt hen bør indgå i kommissionens overvejelser og afvente dennes betænkning. Jeg kan derfor heller ikke give dette lovforslag min anbefaling.

Helge Nielsen: Jeg beklager, at jeg kom ind under behandlingen af indfødsretslovforslaget. Der kunne måske være al mulig grund til at få søfartsloven ind under ind-

fødsretsloven, når man tænker på de problemer, der er vedrørende fremmed og udenlandsk arbejdskraft inden for dette område.

Jeg vil gerne takke ministeren for, om jeg så må sige, det foredrag, vi har hørt om søfartens problemer. Det var meget udtømmende og gik meget i enkeltheder; og jeg skal gøre nogle bemærkninger til noget af det, som jeg ikke er enig med ministeren i.

Vi, der gennem nogle år har beskæftiget os med søfartslovgivningen, har fået et tydeligt indtryk af det dårlige klima, der hersker mellem mandskabets organisationer på den ene side og rederorganisationerne på den anden side. Disse forhold er efter min opfattelse af meget stor betydning for parternes stillingtagen, når det gælder bemanningsregler, og når det gælder søfartslovgivning som helhed. Begge parter peger på bedre forhold i andre lande, i såvel Norge som Sverige, og begge parter har sikkert ret i disse betragtninger. I de nævnte lande arbejder man med rammelove, hvorefter man gennem forhandlinger parterne imellem kan løse bemanningsproblemerne med en passende hensyntagen til både sikkerheden til søs og til den nødvendige rationalisering.

Det er ikke min opgave her at skyde skylden for disse dårlige forhold på den ene af parterne. Men jeg vil alligevel have lov at pege på, at hvis ikke dansk industri havde forstået nødvendigheden af at drage fagbevægelsen, tillidsmændene og de ansatte ind i en debat om en stillingtagen til industriens udvikling, dens rationalisering og rationaliseringsgevinstens fordeling, tror jeg ikke, dansk industri havde stået på det høje stæde, den står på i dag. Jeg tror heller ikke, dansk industri havde været så konkurrencedygtig, som den er i dag, hvis man ikke havde taget disse ting i betragtning. Jeg tror på, at et mere moderne syn på samarbejde og medbestemmelsesret om bord i skibene vil give gode resultater for dansk skibsfart og for beskæftigelsen både i skibene og på værfterne og i relation til bemanningsloven fjerne mange af de problemer, vi tidligere har haft, og som vi nu og måske fremover skal tage stilling til.

Må jeg generelt om problemerne om bemanningsloven understrege, at vi fra socialdemokratiets side ikke tager stilling ud fra et beskæftigelseshensyn, men heller ikke fra et konkurrencehensyn, et hensyn til